

Gemeente
Woudenberg

RAADSVOORSTEL 2025

**Datum
voorstel:** 3 juni 2025

Registratiekenmerk: Z.350057/D.298190

Raadsvergadering van : 10 juli 2025

Vergadering Commissie van: 24 juni 2025

Portefeuillehouder: H.J. Molenaar

Behandelend ambtenaar: [REDACTED]

Onderwerp / voorstel: Kadernota 2026-2029

Aan de Raad.

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. De kadernota 2026-2029 vast te stellen;
2. Voor kennisgeving aan te nemen:
 - Bijlage A. Dashboard financiële gezondheid 2025 gemeente Woudenberg;
 - Bijlage B. Kostenontwikkeling sociaal domein 2025-2026;
 - Kerntakendiscussie*
 - Bijlage C1. Doen Overzicht 4 juni 2025
 - Bijlage C2. Dilemmadiscussie Inwonerspanel
 - Bijlage C3. Dilemmadiscussie Toegankelijkheidspanel
 - Bijlage C4. Dilemmadiscussie Adviesraad Sociaal Domein
 - Bijlage C5. Dilemmadiscussie gemeenteraad
 - Bijlage C6. Zienswijze Kerntakendiscussie Adviesraad Sociaal Domein
 - Bijlage C7. Digitaal advies inwonersgroep
 - Bijlage C8. Zienswijze Kerntakendiscussie Ondernemingsraad
 - Bijlage C9. Zienswijze Kerntakendiscussie Toegankelijkheidspanel
 - Bijlage C10. College reacties op de zienswijze
 - Bijlage C11. Niet doen Overzicht 4 juni 2025

Inleiding

Jaarlijks stelt uw raad voor de zomer de kadernota voor het daaropvolgende jaar vast. In de kadernota worden de ambities van het gemeentebestuur en nieuwe ontwikkelingen vertaald naar een (financieel) meerjarenperspectief. In de kadernota beantwoorden wij de vraag of de uitvoering van wet- en regelgeving, de ambities en nieuwe ontwikkelingen binnen het (financieel) meerjarenperspectief van de gemeente Woudenberg passen.

Al een aantal jaar op rij zijn er landelijk vragen over de houdbaarheid van de financiering van gemeenten. Ook de gemeente Woudenberg wordt door deze landelijke discussies geraakt. Buiten het zogeheten 'ravijn', wat een terugval in de algemene uitkering laat zien waardoor de financiën onder druk staan, wordt de gemeente ook geraakt door de herverdelingssystematiek van de algemene uitkering. De gemeente Woudenberg heeft in het verleden al meerdere bezuinigingsoperaties gekend. De huidige collegeperiode kenmerkt zich door streng financieel beleid; er is weinig tot geen ruimte voor nieuwe structurele uitgaven.

De Voorjaarsnota 2025 van het inmiddels demissionair kabinet vormt traditioneel een belangrijk ijkmoment voor het opstellen van het gemeentelijk financieel perspectief. Uit deze Voorjaarsnota blijkt dat het Rijk terughoudend blijft met het structureel toekennen van aanvullende middelen aan gemeenten. Hoewel voor de jaren 2026 en 2027 op enkele punten compensatie wordt geboden, ontstaat er juist voor 2028 en in lichte mate voor 2029 een toename van het structurele tekort. Dit verslechtert het meerjarig beeld en onderstreept de aanhoudende financiële onzekerheid voor gemeenten in de tweede helft van de meerjarenbegroting.

In 2024 is de kerntakendiscussie gestart als reactie op het oplopende meerjarig tekort. Doel is heldere keuzes te maken over welke taken en ambities passen binnen de financiële ruimte van de gemeente Woudenberg. In een breed participatief traject zijn zeven beleidsdilemma's besproken met inwoners, de raad en het college.

Het conceptpakket aan maatregelen is voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein, de inwonerswerkgroep kerntakendiscussie, het toegankelijkheidspanel en de Ondernemingsraad van de gemeente Woudenberg. Hiermee is actief ingezet op een breder participatief proces met transparantie, inclusiviteit en betrokkenheid voorop. Als gevolg is een zorgvuldig en breed gedragen besluitvormingsproces tot stand gebracht, waarin de perspectieven en belangen van diverse betrokken partijen – waaronder inwoners, ervaringsdeskundigen, maatschappelijke adviesorganen en medewerkers – zijn meegenomen.

De inbreng van de diverse betrokken partijen is door het college zorgvuldig meegenomen in de overwegingen bij het opstellen van het definitieve pakket aan maatregelen. Het definitieve pakket aan maatregelen is verwerkt in de kadernota. Na besluitvorming door de raad zal verdere uitwerking hiervan volgen bij de begroting 2026-2029.

We streven ernaar uiterlijk voor de raadsvergadering van 10 juli een beeld te geven van de financiële effecten van de meicirculaire 2025 voor Woudenberg.

Financieel beeld 2026-2029 (hoofdstuk 2 kadernota)

De meerjarenbegroting 2026-2029 wordt u voor de raadsvergadering van 30 oktober 2025 aangeboden. De onderliggende kadernota heeft ten doel de financiële kaders voor deze begroting te schetsen en u te vragen zich over de hoofdlijnen uit te spreken.

De voorstellen in deze nota resulteren in het volgende eindbeeld:

	2026	2027	2028	2029
Begrotingsresultaten 2025-2028	-960.888	-740.566	-550.122	-550.122
Mutaties Kadernota 2026-2029 (hoofdstuk 2)	210.704	56.847	-392.793	12.207
Kadernota 2026-2029 (excl. kerntakendiscussie)	-750.184	-683.719	-942.915	-537.915
Totaal ontwikkelingen, ambities & wensen (hoofdstuk 3)	-300.000	-797.000	-1.169.000	-1.391.000
Saldo na Ontwikkelingen, Ambities & Wensen	-1.050.184	-1.480.719	-2.111.915	-1.928.915
Kerntakendiscussie - Maatregelen (hoofdstuk 3)	665.000	1.316.000	1.933.000	1.933.000
Kadernota 2026-2029 (incl. kerntakendiscussie)	-385.184	-164.719	-178.915	4.085

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

Cijfers kadernota 2026-2029 (excl. Kerntakendiscussie)

De kadernota exclusief de kerntakendiscussie laat zien dat voor alle begrotingsjaren er een tekort is variërend van **€ 538.000** tot **€ 943.000**.

Bij deze cijfers is alleen voor begrotingsjaar 2026 financieel rekening gehouden met opvang van Oekraïners. De opvang Oekraïners is in 2026 budgettair neutraal verantwoord (uitgaven gelijk aan de inkomsten). Dit is gedaan om een zuiver beeld te geven van de tekorten over alle begrotingsjaren. Onze toezichthouder provincie Utrecht zal bij de beoordeling van onze begroting financieel ook geen rekening houden met die opvang van Oekraïners aangezien deze uitgaven en inkomsten incidenteel zijn.

Cijfers kadernota 2026-2029 (incl. Kerntakendiscussie)

De kadernota inclusief de kerntakendiscussie laat zien dat voor de begrotingsjaren 2026 tot en met 2028 er een tekort is variërend van **€ 165.000** tot **€ 385.000** en voor begrotingsjaar 2029 een klein overschot van **€ 4.000** .

Sluitende begroting 2026-2029

Onze toezichthouder de provincie Utrecht verlangt van gemeenten een sluitende begroting in het eerste jaar (2026) of in het laatste jaar (2029). Met deze cijfers uit de kadernota 2026-2029 (incl. Kerntakendiscussie) verwachten we daar aan te voldoen.

De komend periode wordt met de toezichthouder afgestemd of Woudenberg met de financiële kaders van deze kadernota op de goede weg is om te komen tot een sluitende begroting 2026-2029.

Voor een toelichting hierop verwijzen wij naar hoofdstuk 2 van de kadernota.

Financiële effecten kerntakendiscussie 2024-2025 (hoofdstuk 3 kadernota en diverse bijlagen C)

In hoofdstuk 3 wordt het proces en de financiële effecten van de kerntakendiscussie Woudenberg 2024/2025 in beeld gebracht.

Het financiële beeld in deze kadernota laat zien dat de gemeente Woudenberg voor wezenlijke keuzes staat. Het college heeft de totale financiële ontwikkelingen, de ambities, wensen en de voorgestelde maatregelen uit de kerntakendiscussie, in samenhang beschouwd. Binnen deze context zijn maatregelen voorgesteld om het meerjarig tekort structureel te beperken.

De financiële effecten van de kerntakendiscussie geven het volgende financieel beeld voor de jaren 2026-2029:

	2026	2027	2028	2029
Kadernota 2026-2029	-750.184	-683.719	-942.915	-537.915
Totaal ontwikkelingen, ambities & wensen	-300.000	-797.000	-1.169.000	-1.391.000
Saldo na Ontwikkelingen, Ambities & Wensen	-1.050.184	-1.480.719	-2.111.915	-1.928.915
Kerntakendiscussie - Maatregelen	665.000	1.316.000	1.933.000	1.933.000
Totaal	-385.184	-164.719	-178.915	4.065

+ = begrotingsoverschot

- = begrotingstekort

Voor verdere toelichting op de voorgestelde maatregelen, ontwikkelingen, ambities en wensen wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van de kadernota.

Het college vraagt aan de raad om een besluit te nemen over het voorgestelde pakket aan maatregelen zoals verwerkt in hoofdstuk 3 en Bijlagen C van de kadernota 2026-2029.

Toelichting dashboard financiële gezondheid 2025 Woudenberg (hoofdstuk 4 en bijlage A kadernota)

Jaarlijks wordt bij de kadernota een actualisatie van het dashboard financiële gezondheid Woudenberg bijgevoegd. Dit naar aanleiding van de wens van de gemeente Woudenberg om de financiële gezondheid van de gemeente nu en in de toekomst in beeld te hebben en te houden. Bij de behandeling van de begroting 2024-2027 zijn via een memo bij vijf relevante indicatoren een target of streefwaarde vastgesteld. Via een jaarlijkse update wordt inzichtelijk gemaakt of bij deze vijf relevante indicatoren de vastgestelde target of streefwaarde is gehaald.

De vijf relevante indicatoren zijn:

1. Eigen vermogen (per inwoner);
2. Weerstandsratio;
3. Actualiseren beheer- en investeringsplannen;
4. Investeringsquote (%);
5. Raming (herverdeling) gemeentefonds.

De externe deskundige die het Woudenbergse dashboard heeft ontwikkeld, heeft dit voorjaar het dashboard geactualiseerd. In bijlage A bij deze kadernota treft u de geactualiseerde versie, te weten het dashboard financiële gezondheid 2025, aan. In dit dashboard is nog geen rekening gehouden met de cijfers uit het positieve jaarresultaat 2024. Bij het totaalbeeld en voor de vijf bovengenoemde indicatoren zijn in de bijlage voor een goed vergelijk zowel de actuele scores van 2024 als de scores van 2023 weergegeven.

Wij stellen voor Bijlage A. Dashboard financiële gezondheid 2025 Woudenberg voor kennisgeving aan te nemen.

Financiële positie Woudenberg (hoofdstuk 5 kadernota)

Bij het beoordelen van de financiële positie van de gemeente spelen het weerstandsvermogen en de risico's een belangrijke rol. In hoofdstuk 5 van de kadernota komen de reservepositie en deze risico's aan de orde. We geven aan bij welke reserves en voorzieningen per 1 januari 2025 een mutatie plaatsvindt als gevolg van de jaarrekening 2024 en al genomen raadsbesluiten. Bij een aantal actuele en relevante reserves wordt het verloop voor de komende jaren toegelicht. Daarna komt de reservepositie (reserves beschikbaar voor algemene middelen) en het weerstandsvermogen van de gemeente aan de orde.

De risico's voor de gemeente zijn flink toegenomen t.o.v. de begroting 2026. Deze zijn verwerkt in de risicoparagraaf. De grootste verschuivingen in de risico's zijn:

- Overige gronden Parklaan 6-10
- Overige gronden Dorpsstraat 20-22
- Hoevelaar fase 3

Het weerstandsvermogen is groter dan 1, namelijk 2,80 (in de begroting 2025-2028 was het weerstandsvermogen 4,31). Groter dan 1 duidt erop dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is om de gekwantificeerde risico's op korte termijn af te dekken. Als we de onbenutte belastingcapaciteit niet meerekenen in de weerstandscapaciteit komt het weerstandsvermogen uit op afgerond 2,46.

Kostenontwikkeling sociaal domein 2025-2026 (bijlage B kadernota)

Het overzicht kostenontwikkeling sociaal domein 2025-2026 laat zien dat kosten sociaal domein in 2026 stijgen met € 1.368.000 ten opzichte van de begroting 2025-2028.

De kosten stijgen vooral als gevolg van groei, loon- en prijsstijgingen. In het financieel beeld 2026-20289 is alleen de stijging voor 2026, namelijk € 1.368.000, meegenomen. In de begroting van Woudenberg zijn de budgetten van het 1^e begrotingsjaar (2026) gebaseerd op lopende prijzen en de overige 3 begrotingsjaren op constante prijzen.

Wij stellen voor Bijlage B. Kostenontwikkeling sociaal domein 2025-2026 voor kennisgeving aan te nemen.

Conclusie

Met deze kadernota geven wij u een zo compleet en onderbouwd mogelijk beeld van alle inhoudelijke en financiële ontwikkelingen die van belang zijn voor het financieel meerjarenperspectief van onze gemeente. Wat we nu weten is verwerkt in de kadernota.

Communicatie

Via een persbericht wordt gecommuniceerd over de kadernota 2025-2028.

Bijlage(n)

D.nummer	Documentnaam	Geheimhouding	Actieve openbaarmaking
D.298193	Collegeadvies Kadernota 2026-2029	Nee	Ja
D.298192	Raadsbesluit Kadernota 2026-2029		
D.298249	Kadernota 2026-2029		
D.298195	Bijlage A – Dashboard financiële gezondheid 2025 Woudenberg		
D.298196	Bijlage B – Kostenontwikkeling sociaal domein 2025-2026		
Diversen	Bijlage C1. Doen Overzicht 4 juni 2025		
	Bijlage C2. Dilemmadiscussie Inwonerspanel		
	Bijlage C3. Dilemmadiscussie Toegankelijkheidspanel		
	Bijlage C4. Dilemmadiscussie Adviesraad Sociaal Domein		
	Bijlage C5. Dilemmadiscussie gemeenteraad		
	Bijlage C6. Zienswijze Kerntakendiscussie Adviesraad Sociaal Domein		
	Bijlage C7. Digitaal advies inwonersgroep		
	Bijlage C8. Zienswijze Kerntakendiscussie Ondernemingsraad		
	Bijlage C9. Zienswijze Kerntakendiscussie Toegankelijkheidspanel		
	Bijlage C10. College reacties op de zienswijze		
	Bijlage C11. Niet doen Overzicht 4 juni 2025		

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

Z.D.M. van den Boogaard
Secretaris

M. Jansen-van Harten
Burgemeester